

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

Zagreb, srpanj 2010.

S A D R Ž A J

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	2
	Programi i projekti finansirani u 2009.	6
II.	REVIZIJA ZA 2009.	7
	Ciljevi i područja revizije	7
	Metode i postupci revizije	7
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.	7
	Nalaz za 2009.	9
III.	MIŠLJENJE	18

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/10-01/3

Urbroj: 613-01-02-10-5

Zagreb, 7. srpnja 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI ZA 2009.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2009.

Revizija je obavljena u razdoblju od 18. siječnja do 7. srpnja 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na sustave zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja, praćenje i unapređivanje zdravstvenog stanja i zdravstvenih potreba stanovništva, zaštitu stanovništva od zaraznih i nezaraznih bolesti, zračenja, zaštitu od buke, zdravstvenu ispravnost hrane i predmeta opće uporabe, proizvodnju, promet i potrošnju opojnih droga, korištenje zdravstvenih potencijala, izgradnju i investiranje u zdravstvu, osnivanje zdravstvenih ustanova i privatne prakse, organiziranje stručnih ispita zdravstvenih djelatnika te njihovo specijalističko usavršavanje, priznavanje naziva primarius, dodjelu naziva zdravstvenim ustanovama (referentni centar, klinika, klinička bolnica i klinički bolnički centar), upravni nadzor nad radom Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog crvenog križa i komora, zdravstveno - inspekcijski nadzor nad radom zdravstvenih ustanova i zdravstvenih djelatnika te privatnom praksom, registraciju lijekova, farmaceutsko-inspekcijski nadzor nad proizvodnjom i prometom lijekova i medicinskih proizvoda, sanitarni nadzor nad proizvodnjom, prometom, uporabom i zbrinjavanjem otrova i drugih tvari štetnih po zdravlje ljudi, te sanitarni nadzor nad izvorima zračenja, nad osobama i djelatnostima, građevinama, prostorijama, postrojenjima i uređajima koji mogu na bilo koji način štetno utjecati na zdravlje ljudi i u međunarodnom prometu na državnoj granici.

Također, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na sustav socijalne skrbi, zaštitu osoba s invaliditetom i suradnju s organizacijama civilnog društva, rehabilitaciju i resocijalizaciju ovisnika o drogama, zaštitu civilnih žrtava iz Domovinskog rata, zaštitu hrvatskih državljana sudionika II. svjetskog rata, zaštitu vojnih i civilnih invalida II. svjetskog rata, te druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonima.

Za obavljanje navedenih poslova ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Tajništvo Ministarstva, Samostalni odjel za unutarnju reviziju, Samostalna služba za informiranje i međunarodnu suradnju, Uprava za medicinske poslove, Uprava za finansijsko poslovanje, Uprava za pravne poslove, Uprava za sanitarnu inspekciju, Uprava za socijalnu skrb, te Uprava za zaštitu žrtava i sudionika rata.

Prema Uredbi o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi iz prosinca 2008., za obavljanje poslova iz djelokruga rada Ministarstva je predviđeno 737 zaposlenika. Početkom 2009. u Ministarstvu je bio 351 zaposlenik, a koncem 2009. bilo je 588 zaposlenika. Do povećanja broja zaposlenika došlo je zbog preuzimanja županijskih sanitarnih inspektora i sanitarnih inspektora Grada Zagreba, na temelju odredbi Zakona o sanitarnoj inspekciji, koji je donesen u siječnju 2009.

Zakonski predstavnik Ministarstva je mr. Darko Milinović, dr. med.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, te Bilješke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi i primici su planirani u iznosu 4.109.279.219,00 kn, a ostvareni su u iznosu 4.096.141.731,00 kn, što je za 13.137.488,00 kn ili 0,3% manje od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i primicima za 2009.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni Broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	3.951.288.105,00	3.926.893.520,00	99,4	95,9
2.	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan opće države	1.527.700,00	110.767,00	7,3	-
3.	Prihodi od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi)	1.811.500,00	0,00	-	-
4.	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	148.982.520,00	110.346.707,00	74,1	2,7
5.	Prihodi od imovine	5.980,00	0,00	-	-
6.	Pomoći iz inozemstva (darovnica) i od subjekata unutar opće države	5.663.414,00	4.238.172,00	74,8	0,1
7.	Primici od zaduživanja	0,00	54.552.565,00	-	1,3
Ukupno		4.109.279.219,00	4.096.141.731,00	99,7	100,0

Ukupni prihodi i primici su ostvareni u okviru planiranih iznosa. Primici od zaduživanja nisu planirani, a ostvareni su u iznosu 54.552.565,00 kn, a vlastiti prihodi planirani u iznosu 1.811.500,00 kn, nisu ostvareni.

Primici od zaduživanja su iskazani u iznosu nabavljene medicinske opreme za zdravstvene ustanove, na robni kredit.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi i izdaci su planirani u iznosu 4.141.991.842,00 kn, a izvršeni su u iznosu 4.081.557.124,00 kn, što je 60.434.718,00 kn ili 1,5% manje od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima i izdacima za 2009.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

Redni broj	Rashodi	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	757.723.549,00	755.923.060,00	99,8	18,5
2.	Materijalni rashodi	408.244.944,00	376.679.008,00	92,3	9,2
3.	Financijski rashodi	57.626.500,00	55.566.539,00	96,4	1,4
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	154.997.692,00	154.923.661,00	100,0	3,8
5.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	2.263.297.982,00	2.239.167.649,00	98,9	54,9
6.	Drugi rashodi	23.464.159,00	24.069.941,00	102,6	0,6
7.	Rashodi za nabavu nefinansijske imovine	476.637.016,00	416.579.884,00	87,4	10,2
8.	Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova	0,00	58.647.382,00	-	1,4
Ukupno		4.141.991.842,00	4.081.557.124,00	98,5	100,0
Višak prihoda i primitaka		0,00	14.584.607,00	-	-

Ukupni rashodi su izvršeni u okviru planiranih iznosa. Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova nisu planirani, a izvršeni su u iznosu 58.647.382,00 kn. Za financiranje navedenog izdatka ostvareni su prihodi iz državnog proračuna.

Rashodi za zaposlene u iznosu 755.923.060,00 kn, izvršeni su za bruto plaće 588 zaposlenika Ministarstva u užem smislu u iznosu 76.077.956,00 kn i za bruto plaće 6 661 zaposlenika državnih ustanova socijalne skrbi (centri i domovi) u iznosu 679.845.104,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima u iznosu 2.239.167.649,00 kn, u najvećem dijelu su izvršeni za pomoći i naknade korisnicima prava iz sustava socijalne skrbi (stalna novčana pomoć osobama koje nemaju sredstva za uzdržavanje u propisanoj visini, a nisu ih u mogućnosti ostvariti radom ili na drugi način, jednokratne pomoći za nabavu odjeće i obuće, pomoć za podmirenje troškova stanovanja i osobnih potreba korisnika, doplatak za tuđu njegu i pomoć, osobne invalidnine, skrb izvan vlastite obitelji, naknade udomiteljima i drugo) u iznosu 1.555.922.246,00 kn, naknade za smještaj korisnika u nedržavne domove socijalne skrbi u iznosu 218.791.740,00 kn, naknade za smještaj korisnika u udomiteljske obitelji u iznosu 138.931.096,00 kn, naknade za status roditelja njegovatelja u iznosu 70.360.433,00 kn, usluge banaka i platnog prometa za isplatu novčanih naknada u iznosu 48.559.885,00 kn, usluge provođenja pojačane brige i nadzora u iznosu 42.014.702,00 kn i drugo.

Rashodi za nabavu nefinansijske imovine u iznosu 416.579.884,00 kn izvršeni su za nabavu građevinskih objekata u iznosu 234.922.814,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 104.385.044,00 kn, dodatna ulaganja u građevinske objekte, postrojenja i opremu u iznosu 53.601.293,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 17.802.379,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 3.071.538,00 kn, te za ulaganja u licence i drugo u iznosu 2.796.816,00 kn. Navedena imovina je nabavljena za potrebe Ministarstva u užem smislu, državnih ustanova socijalne skrbi i zdravstvenih ustanova.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 2.411.125.109,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2009.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	1.913.345.819,00	2.100.850.236,00	109,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	480.603,00	480.603,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	1.062.883.777,00	1.212.010.701,00	114,0
1.3.	Postrojenja i oprema	687.917.754,00	730.107.816,00	106,1
1.4.	Prijevozna sredstva	6.842.747,00	4.772.740,00	69,7
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	104.079.341,00	85.614.997,00	82,3
1.6.	Druga nefinancijska imovina	51.141.597,00	67.863.379,00	132,7
2.	Financijska imovina	300.808.778,00	310.274.873,00	103,1
2.1.	Novčana sredstva	19.428.105,00	9.501.853,00	48,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi	57.933,00	57.933,00	100,0
2.3.	Potraživanja	41.202.473,00	64.960.595,00	157,7
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	3.975,00	3.975,00	100,0
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	240.116.292,00	235.750.517,00	98,2
	Ukupno imovina	2.214.154.597,00	2.411.125.109,00	108,9
3.	Obveze	436.844.699,00	426.740.929,00	97,7
4.	Vlastiti izvori	1.777.309.898,00	1.984.384.180,00	111,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	2.214.154.597,00	2.411.125.109,00	108,9

U 2009. vrijednost ukupne imovine povećana je za 196.970.512,00 kn u odnosu na 2008., što je rezultat ulaganja tijekom godine, umanjenja za obračunane ispravke vrijednosti i prijenosa imovine zdravstvenim ustanovama. Značajnije je povećana vrijednost građevinskih objekata u iznosu 149.126.924,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 42.190.062,00 kn, te potraživanja u iznosu 23.758.122,00 kn, a smanjena je vrijednost nefinancijske imovine u pripremi u iznosu 18.464.344,00 kn i novčanih sredstava u iznosu 9.926.252,00 kn. Do smanjenja vrijednosti imovine u pripremi došlo je zbog prijenosa imovine u vlasništvo zdravstvenim ustanovama i ustanovama u sustavu socijalne skrbi, za čije potrebe je imovina i nabavljenja.

Od ukupnih potraživanja u iznosu 64.960.595,00 kn, na potraživanja od državnog proračuna za namjenske prihode koje su ostvarile ustanove socijalne skrbi, (uplaćuju se na račun državnog proračuna) se odnosi 48.899.012,00 kn, a 16.061.583,00 kn se u najvećem dijelu odnosi na potraživanja za naknade bolovanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Programi i projekti financirani u 2009.

U 2009. planirano je financiranje 49 programa u ukupnom iznosu 4.109.279.219,00 kn, od kojih osam u pojedinačnim iznosima višim od 100.000.000,00 kn (Centri za socijalnu skrb; Zaštita vojnih i civilnih invalida rata; Prava iz sustava socijalne skrbi; Skrb za psihički bolesne odrasle osobe; Skrb za tjelesno i mentalno oštećenu djecu; Administracija, upravljanje i opremanje zdravstvenog sustava; Podizanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih ustanova; te Podizanje kvalitete i dostupnosti socijalne skrbi). Za provedbu navedenih osam programa planirana su sredstva u ukupnom iznosu 3.642.106.917,00 kn. Za financiranje preostalih 41 programa planirana su sredstva u ukupnom iznosu 467.172.302,00 kn, u pojedinačnim iznosima do 100.000.000,00 kn. Od navedenih, vrijednosno su najznačajniji: Naknade bivšim političkim zatvorenicima; Pomoći savezima i udrugama; Skrb za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi; Skrb za djecu i mladež s poremećajima u ponašanju; Informatizacija zdravstvenog sustava; Poticanje rada neprofitnih organizacija; Pripremanje za slučajeve velikih nesreća i incidentnih stanja; Hitne intervencije na zgradama i opremi zdravstvenih ustanova; Program liječenja po posebnim propisima; Program prevencije ovisnosti; Prevencija, rano otkrivanje, liječenje i rehabilitacije ovisnosti; Program reforme sustava zdravstva; te Program Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu. Za financiranje navedenih programa planirana su sredstva u iznosu 297.745.674,00 kn. Za provedbu aktivnosti preostalih programa planirana su sredstva u ukupnom iznosu 169.426.628,00 kn, u pojedinačnim iznosima do 10.000.000,00 kn.

Za provođenje programa koji se odnose na sustav socijalne skrbi izvršeni su u 2009. rashodi u iznosu 3.021.230.283,00 kn, a na sustav zdravstva u iznosu 1.002.774.277,00 kn (s programom Zaštita vojnih i civilnih invalida rata i naknade bivšim političkim zatvorenicima u iznosu 328.494.170,00 kn).

Od ukupnih programa provelenih u 2009., sredstvima programa Instrumenti prepristupne pomoći (IPA) financirani su rashodi u iznosu 1.561.959,00 kn. Financiran je rashod za članarine u iznosu 866.055,00 kn, vezano za Program zajednice u području zdravstva i rashod za predujam u iznosu 695.904,00 kn, za intelektualne usluge, vezano za program IPA 2007 - Komponenta I - Jačanje administrativnih kapaciteta, zdravlje i sigurnost na radu.

Finansijskom revizijom za 2009. obuhvaćene su aktivnosti 18 programa koji se odnose na sustav socijalne skrbi, te dio aktivnosti iz programa Podizanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga (nabava nefinancijske imovine i kapitalne pomoći).

Za financiranje sustava socijalne skrbi vrijednosno značajni rashodi su izvršeni za aktivnosti sljedećih programa: Prava iz sustava socijalne skrbi u iznosu 1.913.645.083,00 kn, Skrb za tjelesno i mentalno oštećenu djecu u iznosu 301.183.010,00 kn, Centri za socijalnu skrb u iznosu 247.235.298,00 kn, te programa Skrb za psihički bolesne odrasle osobe u iznosu 176.030.555,00 kn.

Za financiranje sustava zdravstva vrijednosno najznačajniji rashod je izvršen za financiranje aktivnosti programa Podizanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga (nabava nefinancijske imovine i kapitalne pomoći) u iznosu 366.054.361,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2009.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka, te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ministarstva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Revizijski dokazi su pribavljeni na više načina i iz više izvora. Proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Metodom uzorka je provjerena interna i eksterna dokumentacija, te način evidentiranja poslovnih događaja. Provjerena je dosljednost primjene postojećih pravila i procedura. Uz pomoć analitičkih postupaka obavljena je analiza značajnijih pokazatelja, omjera i trendova, te su istražene promjene i odstupanja od planiranih veličina. Obavljena je usporedba podataka iskazanih u finansijskim izvještajima s podacima iz prethodne godine s ciljem utvrđivanja tendencija i određivanja mogućih područja rizika. Provjeravana je računska točnost dokumenata i računovodstvenih evidencijskih dokazivača.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju finansijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2008., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u dalnjem poslovanju.

Naloženo je evidentirati poslovne događaje u poslovne knjige prema načelima koji su propisani odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08) i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05 i 127/07). Također je naloženo evidentirati u poslovne knjige osnivački ulog u Centru za rehabilitaciju Silver.

Vezano za popis imovine i obveza naloženo je obaviti popis cijelokupne imovine.

Kod postupaka nabave naloženo je ugovorom utvrditi vrstu, količinu i cijenu roba, radova i usluga koje se nabavljaju, a plaćanje izvršiti na temelju računa ispostavljenih u skladu s ugovorom i isporukom, odnosno postupati u skladu s propisima o javnoj nabavi.

Revizijom za 2008. je utvrđeno prema kojim nalozima je postupljeno, a koji su u postupku izvršenja.

Nalog prema kojem je postupljeno:

- Obavljen je cjeloviti popis imovine i obveza.

Nalozi u postupku izvršenja:

- Pokrenuti su postupci dopune dokumentacije vezano za evidentiranje u poslovnim knjigama osnivačkog uloga u Centru za rehabilitaciju Silver, te u knjižbu vlasništva Republike Hrvatske na stanovima u Sinju.
- Postupci nabave roba, radova i usluga u 2009., u većem dijelu provedeni su u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2009.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih finansijskih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, finansijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, imovina i obveze, prihodi, rashodi, programi i projekti financirani u 2009., te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, rashode u dijelu koji se odnosi na zakupnine, te postupke javne nabave.

1. Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 1.1. Ministarstvo je u obvezi primjenjivati proračunsko računovodstvo u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Ustrojene su i vode se sve propisane poslovne knjige. Finansijskim planom za 2009. su planirani ukupni prihodi i primici u iznosu 4.109.279.219,00 kn, a ostvareni su u iznosu 4.096.141.731,00 kn. Ukupni rashodi i izdaci su planirani u iznosu 4.141.991.842,00 kn, a izvršeni su u iznosu 4.081.557.124,00 kn.

Finansijski plan Ministarstva izrađen je u skladu s uputama Ministarstva financija. Obuhvaća prihode i primitke, te rashode izdatke za Ministarstvo u užem smislu, 80 centara i 71 ustanove socijalne skrbi (plaće zaposlenika i naknade za prijevoz, dok su materijalni i finansijski rashodi decentralizirani, te sredstva za njihovo financiranje osiguravaju jedinice regionalne samouprave), rashode za nabavu nefinansijske imovine za Ministarstvo u užem smislu, centre i ustanove socijalne skrbi, te prihode za financiranje rashoda za zdravstvene ustanove (kapitalne pomoći i za nabavu nefinansijske imovine). U određenom broju slučajeva istovrsni rashodi su planirani na različitim računima računskog plana (rashodi za pomoći) ili na računu koji je određen za druge vrste rashoda (najamnine), čime je otežana kontrola izvršenja rashoda u skladu s planiranim namjenama.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 115. Zakona o proračunu, kojom je propisano da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, te odredbom članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da su računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva, te prihode i rashode.

U poslovnim knjigama Ministarstva sa stanjem koncem 2009. su iskazana potraživanja u iznosu 64.950.595,00 kn. Vrijednosno značajnija su potraživanja od državnog proračuna za prihode poslovanja u iznosu 48.899.012,00 kn i druga potraživanja u iznosu 15.920.936,00 kn. Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 48.899.012,00 kn se odnose na potraživanja od državnog proračuna za financiranje djelatnosti ustanova socijalne skrbi.

U poslovnim knjigama Ministarstva nisu iskazana potraživanja za neutrošena sredstva od igara na sreću u iznosu 58.901.380,00 kn. Početkom 2009. neutrošeno je bilo 51.260.318,00 kn.

Tijekom 2009. od igara na sreću, na račun državnog proračuna je uplaćeno 86.922.094,00 kn, a povučeno je 79.281.032,00 kn. Pravo na korištenje neutrošenih sredstava se prenosi u 2010. Za iznos prenesenih prihoda povećava se finansijski plan, te je potrebno osigurati podatke o iznosu neutrošenih sredstava.

Obavljen je popis imovine i obveza sa stanjem koncem 2009. Popisom je obuhvaćena i imovina sadašnje vrijednosti 5.246,00 kn, koja je na temelju odredbi Zakona o sanitarnoj inspekciji (Narodne novine 113/08), preuzeta na korištenje od tri županije. Ministarstvo nije zatražilo podatke koju imovinu (poslovne prostore i opremu) i u kojoj vrijednosti su u ostalim županijama u Republici Hrvatskoj koristili sanitarni inspektorji. Odredbom članka 45. Zakona o sanitarnoj inspekciji (Narodne novine 113/08), određeno je da stupanjem na snagu navedenog Zakona, Ministarstvo preuzima na korištenje poslovne prostorije i opremu koju su do tada koristili državni službenici u obavljanju poslova inspekcijskog nadzora.

Vezano za planiranje i evidentiranje rashoda na računima računskog plana, Državni ured za reviziju nalaže planiranje i evidentiranje rashoda u poslovnim knjigama prema načelima koja su propisana odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U poslovnim knjigama Ministarstva je potrebno evidentirati potraživanja za neutrošena sredstva od igara na sreću.

Za preuzimanje imovine od županija, nalaže se postupanje prema odredbama Zakona o sanitarnoj inspekciji.

- Sustav kontrola korištenja proračunskih sredstava

Vlastiti prihodi ustanova socijalne skrbi su planirani u iznosu 1.811.500,00 kn. Ostvarenje vlastitih prihoda evidentira se u poslovnim knjigama i iskazuje u finansijskim izještajima navedenih ustanova. Na temelju odredbe članka 41. stavak 1. Zakona o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu (Narodne novine 149/08 i 95/09), vlastiti prihodi koje ostvare ustanove socijalne skrbi ne uplaćuju se na račun državnog proračuna. Prema odredbi članka 41. stavak 2. navedenog Zakona, nadležna ministarstva nadziru ostvarenje i trošenje prihoda iz stavka 1. ovoga članka. U 2009. Ministarstvo nije obavljalo nadzor ostvarenja i trošenja vlastitih prihoda ustanova, što nije u skladu s navedenom odredbom Zakona o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu.

Za financiranje aktivnosti iz programa socijalne skrbi (18 programa) ostvarena su u 2009. sredstva u iznosu 3.043.057.645,00 kn. Sredstva su ostvarena iz državnog proračuna u iznosu 2.876.424.081,00 kn (u navedeni iznos uključena su sredstva iz kredita Svjetske banke), od vlastitih prihoda državnih ustanova socijalne skrbi u iznosu 110.229.244,00 kn, od igara na sreću u iznosu 54.201.916,00 kn, te od darovnice u iznosu 2.202.404,00 kn. Neutrošena sredstva iz 2008. su iznosila 32.712.623,00 kn, te su ukupno raspoloživa sredstva iznosila 3.075.770.268,00 kn. Za provođenje programa socijalne skrbi izvršeni su rashodi u iznosu 3.024.230.283,00 kn, što je za 51.539.985,00 kn manje od raspoloživih sredstava.

Sredstva u iznosu 3.024.230.283,00 kn su utrošena za socijalne pomoći u iznosu 1.555.922.246,00 kn, naknade za smještaj korisnika u nedržavne domove socijalne skrbi u iznosu 218.791.740,00 kn, naknade za smještaj korisnika u udomiteljske obitelji u iznosu 138.931.096,00 kn, plaće zaposlenika i materijalne troškove ustanova socijalne skrbi (centri za socijalnu skrb i državni domovi socijalne skrbi) u iznosu 896.909.120,00 kn, nabavu, izgradnju i investicijsko održavanje imovine centara i domova u iznosu 155.835.297,00 kn, pomoći savezima i udrugama u iznosu 54.368.251,00 kn, te za stručno usavršavanje zaposlenika, intelektualne i osobne usluge financirane iz darovnice Švedske agencije za međunarodni razvoj u iznosu 3.472.533,00 kn.

Koncem 2008., centri za socijalnu skrb i ustanove socijalne skrbi imali su 6 604 zaposlenika, a koncem 2009. imali su 6 661 zaposlenika, što je 57 zaposlenika ili 0,9% više nego koncem 2008. Broj korisnika usluga centara i ustanova koncem 2008. iznosio je 8 769, a koncem 2009. iznosio je 8 502, što je 267 korisnika ili 3,0% manje nego koncem 2008.

Za državne ustanove socijalne skrbi (centri i domovi socijalne skrbi) Ministarstvo isplaćuje: plaće za zaposlenike, naknade za prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla, te naknade građanima i kućanstvima.

Poslovanje s nedržavnim ustanovama određeno je ugovorima o međusobnim odnosima.

Navedenim ugovorima se utvrđuje obveza doma ili ustanove da dostavi Ministarstvu (Upravi za finansijsko poslovanje) polugodišnje i godišnje izvješće o utrošku doznačenih sredstava. Ministarstvo ima pravo zatražiti uvid u finansijsku dokumentaciju ustanove radi kontrole namjenskog trošenja doznačenih sredstava.

Zaposlenici Službe za pravne poslove, upravni i inspekcijski nadzor koja je ustrojena u okviru Ministarstva, obavljaju upravni nadzor nad radom centara za socijalnu skrb, te inspekcijski nadzor državnih ustanova (domova socijalne skrbi i centara za njegu i pomoć). Upravni i inspekcijski nadzor se provodi na terenu, kod ustanova.

Prema obrazloženju Ministarstva, radi nedovoljnog broja zaposlenika u Upravi za finansijsko poslovanje nema ustrojenog odjela za finansijsku kontrolu poslovanja državnih i nedržavnih ustanova, a Uredbom o unutarnjem ustrojstvu, navedenoj Upravi nisu dane ovlasti za obavljanje kontrole poslovanja državnih socijalnih ustanova.

Prema odredbama članka 40. točke 3. i članka 41. točke 2. Zakona o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu, nadležna ministarstva nadziru ostvarenje i trošenje namjenskih prihoda i primitaka, te ostvarenje i trošenje vlastitih prihoda.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje nadzora ostvarenja i trošenja namjenskih prihoda i primitaka, te vlastitih prihoda, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju državnog proračuna.

- 1.2. *Vezano za nalaz Državnog ureda za reviziju o evidentiranju potraživanja za neutrošena sredstava od igara na sreću u poslovnim knjigama Ministarstva, u očitovanju se navodi da je 12. veljače 2010. od Ministarstva financija putem e-maila zatraženo mišljenje o načinu evidentiranja neutrošenih sredstva od igara na sreću. Međutim, odgovoreno je da će se ovi prihodi evidentirati na način kao namjenski prihodi, ali da se čeka službena uputa Ministarstva financija.*

Službena uputa nije zaprimljena, te je 15. lipnja 2010. ponovljen dopis s tim u vezi. Nakon zaprimanja pisane upute Ministarstva financija o načinu knjiženja, postupit će se prema uputi.

Za preuzimanje imovine od županija navodi se da Ministarstvo u svojim poslovnim knjigama nije evidentiralo opremu koju su do dana stupanja na snagu Zakona o sanitarnoj inspekciji u obavljanju poslova koristili državni službenici zatečeni na poslovima inspekcijskog nadzora u uredima državne uprave u županijama, budući da u članku 45. navedenog Zakona stoji da poslovne prostorije i opremu preuzimaju samo na korištenje. Temeljem navedenog Zakona, s nekoliko ureda državne uprave u županijama potpisani su Sporazumi o međusobnim pravima i obvezama u pogledu korištenja poslovnog prostora i refundiranju materijalnih troškova (korištenje i održavanje telefona i telefaksa, sredstava za čišćenje i higijenskih sredstava, troškove zaštitorske službe, održavanje fotokopirnih strojeva, komunalne naknade, električne energije, vode, plina, grijanja, otpreme pošte). Od pet ureda državne uprave zaprimljeni su popisi opreme koja je u njihovom vlasništvu, a dana je na korištenje državnim službenicima Ministarstva.

Nadalje, u očitovanju se navodi mišljenje da imovinom koja nije u vlasništvu Ministarstva učinkovitije mogu raspolagati županijski uredi.

Vezano za obavljanje nadzora ostvarenja i trošenja namjenskih prihoda i primitaka, te vlastitih prihoda, u očitovanju se navodi da će se prilikom izrade nove Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, uzeti u obzir i obavljanje poslova finansijskog nadzora ostvarenja i trošenja namjenskih prihoda i primitaka, te vlastitih prihoda u skladu odredbama članka 40. točke 3. i članka 41. točke 2. Zakona o izvršavanju državnog proračuna.

2. Rashodi i izdaci

- 2.1. Ukupni rashodi i izdaci su planirani u iznosu 4.141.991.842,00 kn, a izvršeni su u iznosu 4.081.557.124,00 kn.

Vrijednosno značajniji su rashodi za naknade građanima i kućanstvima (socijalne pomoći, naknade za smještaj korisnika u nedržavne domove socijalne skrbi, naknade za smještaj korisnika u udomiteljsku obitelj, naknade vojnim i civilnim invalidima rata, naknade štete bivšim političkim zatvorenicima i drugo) u iznosu u iznosu 2.239.167.649,00 kn, za zaposlene u iznosu 755.923.060,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 416.579.884,00 kn, te za materijalne rashode u iznosu 376.679.008,00 kn.

- Rashodi za zakupnine

U okviru materijalnih rashoda u iznosu 376.679.008,00 kn, su iskazani rashodi za zakupnine u iznosu 10.354.078,00 kn. Vrijednosno su značajniji rashodi u iznosu 6.602.864,00 kn, a odnose se na rashode vezane za korištenje poslovnog prostora, te rashodi u iznosu 1.027.335,00 kn, za zakup poslovnog prostora.

Rashodi u iznosu 6.602.864,00 kn izvršeni su za zaštitorske usluge, usluge rukovanja i održavanja postrojenja, instalacija i uređaja u poslovnom prostoru, komunalne, usluge održavanja i pričuve. Navedeni rashodi su planirani i evidentirani na računu predviđenom za evidentiranje rashoda za najamnine.

Račune je ispostavio Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom, na temelju računa izvršitelja, a Ministarstvo refundira rashode.

Poslovni prostor površine 6 836,57 m² Ministarstvu je dodijeljen na korištenje na temelju odluke Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom. Za korištenje se ne plaća najamnina.

Za zakup poslovnog prostora izvršeni su rashodi u iznosu 1.027.335,00 kn. Sa zakupodavcem je u prosincu 2006. zaključen ugovor o zakupu poslovnog prostora površine 782,56 m². Zakup je ugovoren za 12 mjeseci. Prostor se sastoji od 23 ureda, hodnika, kuhinje i sanitarnog čvora, a namijenjen je za potrebe smještaja 17 zaposlenika Uprave za zaštitu žrtava i sudionika rata, te za potrebe pismohrane (pet prostorija). Za 2009. ugovor je zaključen u siječnju 2009. Ugovorena je mjesecna zakupnina u iznosu 12 EUR/m², što uvećano za porez na dodanu vrijednost iznosi 14,76 EUR/m². Mjesecna zakupnina, s porezom na dodanu vrijednost iznosi 11.550 EUR, a godišnja 138.600 EUR, odnosno 1.011.780,00 kn.

Desetogodišnja zakupnina poslovnog prostora iznosi 1.771 EUR/ m² (s porezom na dodanu vrijednost). Iz navedenih podataka je vidljivo da bi se, za desetogodišnji najam platila nabavna cijena poslovnog prostora.

Državni ured za reviziju je mišljenja da za usluge koje se nabavljaju samo za njegove potrebe, Ministarstvo treba provesti propisane postupke nabave, a ugovorima zaključenim s odabranim izvršiteljima odrediti međusobna prava i obveze. U cilju racionalnijeg korištenja proračunskih sredstava i smanjenja rashoda poslovanja, Državni ured za reviziju predlaže u suradnji s Državnim uredom za upravljanje državnom imovinom ispitati mogućnosti i riješiti pitanje poslovnog prostora za 17 zaposlenika i pismohrane.

2.2. Vezano za rashode za zaštitarske usluge, usluge rukovanja i održavanja postrojenja, instalacija i uređaja u poslovnom prostoru, komunalne, te usluge održavanja i pričuve, koji su planirani i evidentirani na računu predviđenom za evidentiranje rashoda za najamnine, navodi se da su u Državnom proračunu za 2010. navedeni rashodi planirani ponovno na skupini računa najamnina. Ministarstvo će nakon dobivene pisane upute od Ministarstva financija preknjiženjem evidentirati gore spomenute rashode na pripadajućim računima računskog plana, a u skladu s načelima koja su propisana odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Na mišljenje Državnog ureda za reviziju da za usluge koje se nabavljaju samo za njegove potrebe, Ministarstvo treba provesti propisane postupke nabave, a ugovorima zaključenim s odabranim izvršiteljima odrediti međusobna prava i obveze, navodi se da se kod odabira poslovnih prostora postupa pažnjom dobrog gospodarstvenika, a ugovorima o zakupu poslovnih prostora za koje se plaća najamnina, definiraju se prava i obveze.

Vezano za prijedlog da se u suradnji sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom ispitaju mogućnosti i riješiti pitanje poslovnog prostora za 17 zaposlenika i pismohrane, Ministarstvo navodi da je sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom u stalnom kontaktu radi pronalaženja adekvatnog prostora za smještaj arhivske građe, budući da dosadašnji nisu dovoljni. U preseljenju državnih službenika Uprave za zaštitu žrtava i sudionika rata, s lokacije Prisavlje 14 na lokaciju Ksaver 215, objedinjeni su poslovi na jednoj lokaciji, te se na taj način racionaliziralo poslovanje.

Nadalje, napominje se da postupak nabave usluga zakupa poslovnog prostora nije proveden upravo zbog činjenice da je jedini adekvatan prostor na lokaciji Ksaver 215 (zbog unaprijed navedenih razloga, odnosno lakše komunikacije sa Upravom za zaštitu žrtava i sudionika rata). U privitku očitovanju su dostavljene preslike dopisa vezanih za komunikaciju sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom vezano za rješavanje arhivskog prostora.

3. Javna nabava

- 3.1. Tijekom 2009. Ministarstvo je provelo 37 postupaka javne nabave, na temelju kojih je ugovorena nabava roba, radova i usluga u iznosu 105.192.282,00n kn (s porezom na dodanu vrijednost).

Vođene su evidencije javne nabave, a Upravi za sustav javne nabave je u veljači 2010. dostavljeno izvješće o javnoj nabavi za 2009. Na temelju odluka ministra, poništeno je jedanaest postupaka javne nabave. Razlozi poništenja postupaka bili su nepodnošenje prihvatljivih ponuda ili je ponuđena isporuka odnosno obavljanje radova i usluga u iznosima višim od planiranih sredstava za tu namjenu.

U 2009., nabava roba, radova i usluga obavljanja je na temelju ugovora zaključenih u ranijim godinama i ugovora zaključenih u 2009.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti vezani za nabavu usluga izrade izmjene i dopune idejnog projekta, te glavnih i izvedbenih projekata za izgradnju građevina Kliničkog bolničkog centra Rijeka na lokaciji Sušak, faza II., te kod nabave uredskog materijala, testova na okultno krvarenje, usluga tiskanja brošure i usluga izrade zdravstvenih knjižica.

Postupak nabave usluga projektiranja započeo je u 2007. U travnju i srpnju 2007., su provedena dva javna nadmetanja za odabir najpovoljnije ponude za nabavu navedenih usluga. Na javna nadmetanja podnesena je jedna ponuda, istog ponuditelja, koji je ponudio usluge projektiranja u prvom nadmetanju po cijeni u iznosu 20.754.640,00 kn, a u drugom nadmetanju po cijeni u iznosu 24.058.400,00 kn. Iz dokumentacije za nadmetanje i podnesene ponude nije vidljiv razlog povećanja cijene za 3.303.760,00 kn. S obzirom da nisu podnesene dvije prihvatljive ponude, javna nadmetanja su poništена. Nakon navedenih poništenja, izvršitelj usluge projektiranja je odabran u pregovaračkom postupku bez prethodne objave. Odluka o odabiru ponude za usluge projektiranja nije objavljena u Narodnim novinama. U Izmjenama Odluke o osnivanju stručnog povjerenstva je navedeno da se odluka o odabiru ponude neće objaviti u Narodnim novinama zbog žurnosti. Ministarstvo je trebalo objaviti odluku o odabiru ponude za usluge projektiranja, s obzirom da nisu bili ispunjeni uvjeti vezani za žurnost propisani odredbom članka 13. tada važećeg Zakona o javnoj nabavi. S odabranim ponuditeljem (koji je sudjelovao u poništenim javnim natječajima) zaključen je u listopadu 2007. ugovor kojim je ugovoren obavljanje usluga projektiranja u iznosu 23.786.828,00 kn. S istim izvršiteljem su zaključena i tri dodatka osnovnom ugovoru, kojima su ugovorene dodatne usluge projektiranja u iznosu 4.601.596,00 kn i promijenjeni uvjeti plaćanja. Rok završetka usluge bio je do konca ožujka 2009. Do konca ožujka 2010., usluge su obavljene u vrijednosti 20.088.983,00 kn.

Od ukupno izvršenih rashoda za uredski i drugi materijal u iznosu 16.986.120,00 kn, na rashode za uredski materijal nabavljen za potrebe centara i ustanova socijalne skrbi se odnosi 14.903.993,00 kn. Centri i ustanove socijalne skrbi su samostalno nabavljali uredski materijal za svoje potrebe. Na rashode za uredski materijal za Ministarstvo u užem smislu se odnosi 2.082.127,00 kn, što je za 917.064,00 kn ili 78,7% više u odnosu na 2008. Do povećanja visine rashoda za uredski materijal došlo je zbog povećanja broja zaposlenika Ministarstva, odnosno broja korisnika uredskog materijala i potrebe za tiskanicama vezanim za obavljanje poslova sanitarne inspekcije.

Uredski materijal u iznosu 2.082.127,00 kn, nabavljen je od dobavljača, s kojim je ugovor o nabavi zaključen u listopadu 2008., nakon provedenog postupka javne nabave. Ugovorena je nabava u razdoblju od početka listopada do konca prosinca 2008., u iznosu 351.094,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. S dobavljačem je u veljači 2009. zaključen dodatak ugovoru, kojim je rok isporuke produžen do zaključenja novog ugovora o javnoj nabavi. Tijekom 2009. nije proveden postupak javne nabave i nije zaključen ugovor. Osim ugovorenih vrsta uredskog materijala, zbog preuzimanja inspektora sanitarnog nadzora nabavljan je u značajnijoj vrijednosti i uredski materijal koji nije bio ugovoren u 2008. (zapisnici o uzimanju uzoraka hrane, zapisnici o izvršenom inspekcijskom pregledu i drugo).

Ugovorima zaključenim u 2009. ugovorena je nabava testova na okultno krvarenje u iznosu 3.619.740,00 kn, usluga tiskanja brošura Rano otkrivanje raka debelog crijeva u iznosu 2.276.764,00 kn, te usluga tiskanja zdravstvenih knjižica u iznosu 2.299.974,00 kn ili sveukupno 8.196.478,00 kn. Odabir najpovoljnijih ponude za nabavu testova, te usluga tiskanja brošura i zdravstvenih knjižica proveden je pregovaračkim postupkom javne nabave bez prethodne objave. Prema obrazloženju Ministarstva, razlog žurnosti sastoji se u činjenici da je Državni proračun za 2009. bio odmah nakon donošenja podložan promjenama i rebalansom su financijska sredstva umanjena u odnosu na prvotni plan. Već nakon usvajanja rebalansa u provođenju projekata se kasnilo tri mjeseca, što se moralo žurno nadoknaditi i s pojačanim intenzitetom realizirati projekte sukladno raspoloživim i planiranim sredstvima. Iz navedenog obrazloženja je vidljivo da nisu bili ispunjeni uvjeti za žurnu nabavu pregovaračkim postupkom bez prethodne objave propisani odredbama Zakona o javnoj nabavi. Prema odredbi članka 15. stavak 2. točka 3. Zakona o javnoj nabavi, ugovor o javnoj nabavi robe može se sklapati u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave zbog iznimne žurnosti, izazvane događajima koje javni naručitelj nije mogao predvidjeti, a rok za nadmetanje s objavom poziva za nadmetanje ne može se primijeniti. Razlog nastanka iznimne žurnosti ne smije ni u kojem slučaju biti uzrokovani postupanjem javnog naručitelja.

Državni ured za reviziju nalaže provođenje postupaka nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 3.2. *Na nalaz vezan za provođenje postupaka javne nabave testova na okultno krvarenje, usluga tiskanja brošure Rano otkrivanje raka dojke i usluga tiskanja zdravstvenih knjižica, Ministarstvo navodi da su žurni postupci nabave primjenjeni i zbog činjenice što bi produljenje postupka javne nabave imalo za posljedicu prekid poslova na provođenju testiranja planirane populacije, kao i poremećaj u dinamici izvršenja Nacionalnog programa, zbog čega može nastati šteta koja je neproporcionalna vrijednosti nabave.*

Gubitkom na vremenu i dinamici provođenja testiranja gubi se dragocjeno vrijeme na ranom otkrivanju bolesti, a što za posljedicu može imati teže i skuplje liječenje ili nemogućnost izlječenja kod ljudi kojima je bolest otkrivena prekasno. Od početka provođenja testiranja do kraja 2008. u 636 osoba su nađeni patološki nalazi od kojih je u 54 osobe potvrđen rak debelog crijeva i koji su operativno zbrinuti dok su ostali uključeni u potrebnu dodatnu dijagnostiku i terapiju. Nadalje, u očitovanju se navodi da je Ministarstvo suglasno s prijedlogom Državnog ureda za reviziju i prihvata preporuku.

Za nabavu usluga projektiranja navodi se da su postupci javne nabave provođeni na temelju i u skladu sa važećim Zakonom o javnoj nabavi, koji je bio na snazi u vrijeme provođenja određenog postupka javne nabave. Za potrebe prvog i drugog javnog nadmetanja za nabavu usluga izmjene i dopune Idejnog projekta i izrade glavnih i izvedenih projekata za izgradnju građevina Kliničkog bolničkog centra Rijeka na lokaciji Sušak, Faza II., izrađena je dokumentacija za javno nadmetanje. Oba javna nadmetanja objavljena u Oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u Narodnim Novinama, u javnim glasilima u Republici Hrvatskoj i u The Economistu. Tijekom oba javna nadmetanja, potencijalno gradilište su posjećivale inozemne projektantske kuće radi uvida u predmet nabave i lokalitet.

Prvo javno nadmetanje je moralo biti poništeno, jer je prema tada važećem Zakonu, trebalo imati dvije prihvatljive ponude, a pristigla je samo jedna. Drugo javno nadmetanje bilo je poništeno iz istog razloga. Na prvo i na drugo javno nadmetanje zaprimljena je samo jedna ponuda od istog ponuditelja. Na prvom javnom nadmetanju cijena je iznosila 20.754.640,00 kn. Na drugom javnom nadmetanju cijena je iznosila 24.058.400,00 kn. U cijene je uključen porez na dodanu vrijednost. Cijene ponuđene u prvom i u drugom javnom nadmetanju su niže od cijena propisanih člankom 47. Pravilnika o cijenama usluga arhitekata i inženjera u graditeljstvu (Narodne novine broj 85/99). Pravilnik utvrđuje cijenu projektiranja po jednom metru kvadratnom približno 69,31 EUR, a ugovorena cijena projektiranja je 52 EUR, s porezom na dodanu vrijednost, dakle za 25,0% niža.

Ponuditelj je u drugoj ponudi neformalno uveo kao konzultanta stranog partnera, što je u pregovaračkom postupku Ministarstvo, postupajući s pažnjom dobrog gospodarstvenika, uvažilo s ciljem postizanja bolje kvalitete projekta. Istovremeno se u pregovaračkom postupku uspjela umanjiti cijena iz druge ponude, što je opet odraz dobrog gospodarenja.

Postupak nabave izravnom pogodbom u pregovaračkom postupku proveden je u sljedećim okolnostima: odluka o osnivanju stručnog povjerenstva donesena je 12. rujna 2007., na temelju članka 15. Zakona o javnoj nabavi, a 13. rujna 2007. donesena je Odluka o izmjeni i dopuni Odluke; planirana vrijednost nabave iznosila je 24.058.400,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, a kao način nabave je odbrana izravna pogodba u pregovaračkom postupku bez objave poziva iz članka 12. stavak 6. točka 1. alineja 1. i 3. i članka 13. Zakona o javnoj nabavi.

U tijeku trajanja ovog postupka je tekla izgradnja Hemodijalize kao I. Faze izgradnje Kliničkog bolničkog centra Rijeka na lokaciji Sušak.

Javno mnjenje na lokalnoj razini bilo je kako se ništa ne događa na planu nastavka projektiranja II. faze izgradnje bolnice, s interpretacijom da zapravo središnja država uopće ne želi graditi bolnicu potencirano činjeničnim stanjem da nakon dva neuspješna javna nadmetanja i nakon spoznaje da strani gospodarski subjekti, potencijalni ponuditelji niti nakon obilaska lokaliteta i obavljanja očevida na terenu, nisu podnijeli samostalne ponude, već su jedino sklopili načelni okvirni Sporazum o suradnji.

Sporazum o suradnji s vanjskim stranim konzultantom cijenjen je kumulativno s osnovnom ponudom. Pri ovom se napominje da je Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponude od 12. listopada 2007. smanjena cijena s 24.058.400,00 kn na 23.786.828,00 kn. Navedeni je prijedlog prihvaćen i donesena je Odluka o odabiru pristigle ponude.

Na temelju Odluke o odabiru ponude, zaključen je u listopadu 2007. ugovor o izmjeni i dopuni Idejnog projekta i izradu glavnih i izvedbenih projekta, za izgradnju građevina Kliničkog bolničkog centra Rijeka na lokaciji Sušak, Faza II po cijeni u iznosu 23.786.828,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost.

Nadalje, u očitovanju se navode razlozi i postupci za zaključenje tri dodatka osnovnom ugovoru, kojima su ugovorene usluge u iznosu 4.601.596,00 kn.

Prema obrazloženju Ministarstva, Potvrda na glavni projekt nije ishodjena jer Grad Rijeka uvjetuje zamjenu čestice u vlasništvu Grada Rijeke unutar parcele na kojoj se projektira nova bolnica na lokalitetu Sušak dobivanjem Vojarne Draga, o čemu rješava Središnji ured za upravljanje državnom imovinom, koji o tome nije donio odluku.

Naglašava se da se potpisom trećeg dodatka osnovnom ugovoru projektant obvezao da će, ukoliko dođe do promjene u Glavnom projektu, sve izmjene i dopune napraviti besplatno, u okviru ugovorene cijene.

U zaključku očitovanja se navodi da se nakon provedena dva postupka javnog nadmetanja, pristupilo pregovaračkom postupku i u istom uspjela sniziti ponuđena cijena iz drugog javnog nadmetanja. Da se nisu dogodile okolnosti koji su bili predmet reguliranja dodacima osnovnom ugovoru, projekt bi bio izrađen na vrijeme.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je finansijska revizija Ministarstva za 2009. Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:

- U potraživanjima od državnog proračuna, u poslovnim knjigama Ministarstva nisu iskazana potraživanja za neutrošena sredstva od igara na sreću u iznosu 58.901.380,00 kn.
U određenom broju slučajeva istovrsni rashodi (za pomoći) su evidentirani na različitim računima računskog plana, odnosno na računima koji su predviđeni za druge vrste rashoda (najamnine).

Na temelju odredbi Zakona o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu, vlastiti prihodi ustanova socijalne skrbi se ne uplaćuju na račun državnog proračuna. Prema odredbi navedenog Zakona, nadležna ministarstva nadziru ostvarenje i trošenje namjenskih i vlastitih prihoda. Nadzor ostvarenja i trošenja vlastitih i namjenskih prihoda ustanova nije obavljan.

Za financiranje aktivnosti programa socijalne skrbi izvršeno je 3.024.230.283,00 kn. Tijekom godine je obavljan upravni i inspekcijski nadzor, a finansijska kontrola poslovanja ustanova socijalne skrbi nije obavljana. (točka 1.1. Nalaza)

- Za godišnji zakup poslovnog prostora površine 782,56 m² izvršeni su rashodi u iznosu 1.027.335,00 kn. U cilju racionalnijeg korištenja proračunskih sredstava i smanjenja rashoda poslovanja, Državni ured za reviziju predlaže u suradnji s Državnim uredom za upravljanje državnom imovinom ispitati mogućnosti i rješiti pitanje poslovnog prostora za 17 zaposlenika i pismohrane. (točka 2.1. Nalaza)
- Na dva javna nadmetanja za nabavu usluga projektiranja, provedena u 2007., podnesena je po jedna ponuda, istog ponuditelja, koji je ponudio usluge projektiranja u prvom nadmetanju po cijeni 20.754.640,00 kn, a u drugom nadmetanju po cijeni 24.058.400,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Iz dokumentacije za nadmetanje i podnesene ponude nije vidljiv razlog povećanja cijene za 3.303.760,00 kn. S obzirom da nisu podnesene dvije prihvatljive ponude, javna nadmetanja su poništena. Izvršitelj usluge projektiranja je odabran postupkom izravne pogodbe. S odabranim ponuditeljem (koji je sudjelovao u javnim nadmetanjima) zaključen je u listopadu 2007. ugovor kojim je ugovoreno obavljanje usluga projektiranja u iznosu 23.786.828,00 kn.

S istim izvršiteljem su zaključena i tri dodatka osnovnom ugovoru, kojima su ugovorene dodatne usluge projektiranja u iznosu 4.601.596,00 kn i promijenjeni uvjeti plaćanja.

Rok završetka usluge bio je do konca ožujka 2009. Do konca ožujka 2010. usluga nije obavljena u potpunosti.

Za nabavu uredskog materijala, za Ministarstvo u užem smislu, dobavljač je odabran izravnom pogodbom. Rashodi su izvršeni u iznosu 2.082.127,00 kn. S dobavljačem nije zaključen ugovor kojim bi bila određena međusobna prava i obveze.

Za nabavu testova na okultno krvarenje, te usluga tiskanja brošura i zdravstvenih knjižica zaključeni su ugovori kojima je dogovorena nabava u ukupnom iznosu 8.196.478,00 kn. Odabiri najpovoljnijih ponuda za navedene nabave provedeni su pregovaračkim postupcima javne nabave bez prethodne objave, umjesto postupcima javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. (točka 3.1. Nalaza)

4. U 2009. obavljeni su poslovi iz djelokruga rada Ministarstva, što se odnose na upravne i druge poslove vezane za sustav zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja, praćenje i unapređivanje zdravstvenog stanja i zdravstvenih potreba stanovništva, te druge poslove. Sustav unutarnjih finansijskih kontrola je uspostavljen i razvija se u skladu s propisima. Međutim, dio preporuka unutarnje revizije dane s ciljem poboljšanja poslovanja se ne izvršava u zadanim rokovima.

Ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 4.096.141.731,00 kn, ukupni rashodi i izdaci u iznosu 4.081.557.124,00 kn, te višak prihoda nad rashodima u iznosu 14.584.607,00 kn. Prihodi su ostvareni iz proračuna u iznosu 3.926.893.520,00 kn, prema posebnim propisima u iznosu 110.346.707,00 kn, od zaduživanja u iznosu 54.552.565,00 kn, darovnice u iznosu 4.238.172,00 kn, te od donacija u iznosu 110.767,00 kn. Vrijednosno značajniji su rashodi za naknade građanima i kućanstvima u iznosu 2.239.167.649,00 kn, za zaposlene u iznosu 755.923.060,00 kn, nabavu nefinansijske imovine u iznosu 416.579.884,00 kn, te za materijalne rashode u iznosu 376.679.008,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima izvršeni su za pomoći i naknade korisnicima prava iz sustava socijalne skrbi, što se odnosi na stalne novčane pomoći osobama koje nemaju sredstva za uzdržavanje u propisanoj visini, a nisu ih u mogućnosti ostvariti radom ili na drugi način, jednokratne pomoći za nabavu odjeće i obuće, pomoć za podmirenje troškova stanovanja i osobnih potreba korisnika, doplatak za tuđu njegu i pomoć, osobne invalidnine, skrb izvan vlastite obitelji, naknade udomiteljima i drugo u iznosu 1.555.922.246,00 kn, naknade za smještaj korisnika u nedržavne domove socijalne skrbi u iznosu 218.791.740,00 kn, naknade za smještaj korisnika u udomiteljske obitelji u iznosu 138.931.096,00 kn, naknade za status roditelja njegovatelja u iznosu 70.360.433,00 kn, usluge banaka i platnog prometa za isplatu novčanih naknada u iznosu 48.559.885,00 kn, usluge provođenja pojačane brige i nadzora u iznosu 42.014.702,00 kn i drugo.

Rashodi za zaposlene u iznosu 755.923.060,00 kn, izvršeni su za bruto plaće zaposlenika Ministarstva u užem smislu i za bruto plaće zaposlenika državnih ustanova socijalne skrbi (centri i domovi).

Rashodi za nabavu nefinansijske imovine u iznosu 416.579.884,00 kn izvršeni su za nabavu građevinskih objekata, postrojenja i opreme, prijevoznih sredstava, dodatna ulaganja u građevinske objekte, postrojenja i opremu, te drugu imovinu. Imovina je nabavljena za potrebe Ministarstva u užem smislu, državnih ustanova socijalne skrbi (centri i domovi), te zdravstvenih ustanova.

Koncem 2009. Ministarstvo je imalo 588 zaposlenika, a državne ustanove socijalne skrbi 6 661 zaposlenika.

Obavljenom revizijom za 2009. su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih finansijskih kontrola, nadzor ostvarenja i trošenja vlastitih prihoda ustanova socijalne skrbi, računovodstveno poslovanje i planiranje, potraživanja, rashode za zakupnine, te na postupke javne nabave.